

The US 5gallon kanystr

znáte jistě všichni, vždyť bez něho by nebyl jeep nebo Dodge ani celý, jak trefně poznamenal při pohledu na chybějící „Jerrycan“ jeden voják, při vylodování na Sicilii. Ovšem víte jak se vlastně kanystr dostal do armády? A jak to všechno bylo?

Původem je kanystr německé produkce, vyráběný už kolem r.1930 a v africkém „Romelově tažení“ se spojenecká vojska dostávala i k těmto německým, třebaže měli svoje vlastní tzv. „plechovky“ které byly křehké a prosakovalo z nich palivo. Převaha německých kanystrů nad britskými a americkými ve spojenecké armádě způsobila, že byla vlastně okopírována a s několika úpravami začala výroba pro armádu.

Výrobců bylo mnoho, např. Bennett, Conco, Rheem, Monarch, Nesco, MCC Radiosteel, USMC-ovšem to je ten, který způsobuje zmatek, když se objeví nápis USMC. Není to námořní pěchota jak se většinou domníváme všichni, ale US Metal Container z Miami (nikoliv Florida) ale Oklahoma. Tuto společnost dosud vlastní Elmerberg family a stále vyrábí kanystry pro komerční trh pod názvem Blitz USA .

Ačkoliv americká produkce brzy zaplavila evropská bojiště svými

kanystry, zabavené „jerrycan“ přišly velmi vhod. Tento slengový název pochází z dob WW1, kdy takto „Jerry“ byli nazýváni němečtí vojáci. Ale zároveň je tím vyjádřena úcta k německému průmyslu. Tato obdélníková nádoba na palivo byla velmi dobře skladná, při převozu většího množství na frontu a dobře se nosila i jednotlivci. Horní, nesená strana má tři držadla a to má jediný důvod. Tedy jak bylo řečeno, prostřední držák slouží k přenesení kanystru pro jednotlivce, ale když si ho mezi sebe vezmou dva vojáci, uchopí ho z každé strany za krajní držáky. Jednoduché. Nám to připadá samozřejmé, ale např. Angličané měli jen horní držák na provlečení prstů a problem byl, jak přenést více kanystrů najednou.

USA na straně může být též jen US. z druhé QMC. Toto označení zaniklo někdy v letech 1950.

5gal. kanystr se vyráběl ještě v r. 1970 a jeho jedinečný tvar byl použit i v letech

míru. Zásadní rozdíl mezi americkým a anglickým nebo německým kanystrem je v nalévacím otvoru. Tento je trochu šikmo v horní části z důvodu bezpečnosti-nemožnosti plnit kanystr až po okraj. Má to i svůj důvod při vylévání paliva, kdy musí být nad hladinou vzduch. K tomuto slouží i malá dírka v horní části. Kanystr se nesmí plnit až po okraj z důvodu roztaživosti a možné expanzi. Angličané zkopírovali kompletní kanystr od německé armády, včetně uzavíracího otvoru. Rozdíl je jen v barvě (hnědožlutá nebo tmavě zelená) a nápisech. Označení Britů je WD-válečný úřad a zn. šípu a meče. Německý má nápis Wehrmacht a je ze strany Později Kraftstoff 20L značený ve šech službách německé armády (pískové či tmavě zelené). nalévací otvor u amerických kanystrů je jistě jak známo všem problém, ale američané toto záměrně zvětšili oproti ostatním a to z důvodu nalévání z 55gal. sudů a ostatních kontejnerů, které měly stejný otvor a propojovací tlaková hadice se snadno namontovala.

Součástí výbavy ke kanystru byla vylévací hadicová trubka, montovaná ke kanystru při vylévání paliva do závitového hrdla a utěsněná roztahnutím těsnící gumy, při zamáčknutí čepového držáku. Takto byla guma roztažena spodním kovovým kroužkem a přitlačena k hrdlu kanystru. Pravidlo o tom, že se v žádném případě nesmí nalévat do těchto kanystrů voda, bylo dodržováno u všech armád. K tomu sloužil jiný kanystr „Water Can“ o kterém si něco řekneme příště Němci používali na vodních kanystrech velký bílý kříž, jako dodatečná

opatrnost. Spodní strana nesla některé značení a znamenají např. 20- 5- 42

20-litry-5 US gal-42 rok výroby, nikoliv tedy datum výroby 20.5.1942 jak se mnozí domnívají. Americká produkce byla v milionech kusů a nikdo nespočítá, kolik se vlastně vyrobilo kusů, v klasické barvě Olive drab. Jak tomu často bývá, námořní pěchota US Marine Corps byla výjimkou, když prosadila benzinové kanystry s otevíráním „německým způsobem“ s plnicím hrdlem na čepovou páku s těsněním - tedy jak známe dnes. Mělo to jediný důvod a to, že se dal benzin lépe vylévat i bez nástavce a hlavně bezpečnost na lodích. Proto není výjimkou vidět US kanystr s „německým“ hrdlem. Kanystry měly oficiální název ML-C 1283 .

Britský kanystr WD

označení náplně

další foto

Liberty ship právě přivezla náklad benzínu

všimněte si „německého hrdla“